

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 6 lipca 2005r. dotycząca rozpowszechniania przez Stowarzyszenie wizerunku córki Skarżącego.

Warszawa dnia 6 lipca 2005 r.

GI-DEC-DS-172/05

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), w zw. z art. 12 pkt 2 oraz art. 23 ust. 1 pkt 2 i 3 i art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), w sprawie przetwarzania danych osobowych AZ (*zam. w...*) – reprezentowanej przez *Pana XZ*, zam.: (...) - przez *Stowarzyszenie Charytatywne Q*, z siedzibą ...,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga *Pana XZ*, zam.: ..., zwanego dalej Skarżącym, w sprawie przetwarzania danych osobowych jego córki AZ przez Stowarzyszenie Charytatywne (...), z siedzibą w, zwane dalej Stowarzyszeniem, które wg Skarżącego bez podstawy prawnej rozpowszechniło dane osobowe jego córki zawarte w sprzedawanych przez to Stowarzyszenie „krzyżówkach”.

W toku postępowania przeprowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych ustalono następujący stan faktyczny:

- 1) W dniu 7 kwietnia 2003 r. Skarżący zawarł w (...) ze Stowarzyszeniem umowę, w przedmiocie gromadzenia funduszy przeznaczonych na udzielanie pomocy córce Skarżącego związanej z rehabilitacją, leczeniem, zakupem lekarstw, sprzętu itp.
- 2) Mocą przedmiotowej umowy, Skarżący upoważnił Stowarzyszenie do rozpowszechniania informacji o AZ w tym do przetwarzania jej danych osobowych (jej wizerunku) na stronach internetowych oraz w innych materiałach informacyjno – promocyjnych Stowarzyszenia w celu pozyskania funduszy na pomoc związaną z rehabilitacją, leczeniem, zakupem lekarstw, sprzętu itp.

- 3) Pismem z dnia 7 kwietnia 2003 r. Prezes Zarządu Stowarzyszenia wystąpił do Skarżącego o napisanie „apelu”, który Stowarzyszenie będzie mogło rozsyłać do firm oraz wystąpił do Skarżącego o zdjęcie AZ.
- 4) Skarżący sformułował „apel”, w którym zawarł zarówno informacje o stanie zdrowia swojej córki jak również informacje o sytuacji materialnej swojej rodziny.
- 5) Wizerunek oraz inne informacje dotyczące AZ rozpowszechniane były przez Stowarzyszenie w sprzedawanych przez to Stowarzyszenie „krzyżówkach”.
- 6) W pismach kierowanych do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Skarżący podnosił, iż w „apelu” umieszczonym w krzyżówkach ujawniono wizerunek AZ, na co Stowarzyszenie nie miało wyraźnej zgody, a nadto, że rozpowszechniało informacje o sytuacji rodzinnej Skarżącego.
- 7) Stowarzyszenie przekazywało pieniądze zebrane dla AZ zgodnie z zawartą umową na okoliczność leczenia i rehabilitacji.
- 8) W dniu 29 października 2003 r. Stowarzyszenie przekazało na makulaturę firmie „W” Skup Sprzedaż Surowców Wtórnych, z siedzibą w ... przy ul. ... niesprzedane i wycofane z obiegu „krzyżówki” zawierające dane osobowe AZ, a w związku z tym Stowarzyszenie „zaprzestało przetwarzania danych osobowych AZ oraz informacji o sytuacji rodzinnej (finanse rodziców).
- 9) Skarżący, po wycofaniu z obiegu przez Stowarzyszenie „krzyżówek” z wizerunkiem AZ, kierował do Stowarzyszenia korespondencję (prośby o pomoc z dnia 31 stycznia oraz 28 kwietnia 2004 r.), w której określał sytuację materialną swojej rodziny, jak i informował Stowarzyszenie o stanie zdrowia AZ.

Mając na uwadze powyższe po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, stwierdził co następuje:

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona zostanie jedna z wymienionych w tym przepisie przesłanek. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym w szczególności do ich udostępniania i przechowywania. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z przesłanek. Przepis art. 23 ust. 1 ustawy powiązany jest ściśle z treścią art. 51 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który zawiera

wymóg istnienia podstawy ustawowej dla powstania obowiązku ujawniania informacji dotyczących własnej osoby oraz zasad i trybu gromadzenia oraz udostępniania informacji. Dyspozycję powołanego art. 51 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wypełnia ustawa o ochronie danych osobowych, jednakże z jej art. 1 ust. 2 wynika, iż przysługujące każdemu prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych nie ma charakteru absolutnego, bowiem przetwarzanie danych może mieć miejsce ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Tym samym powołany art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy odsyła do przepisów usytuowanych w innych dziedzinach prawa. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą. Tym samym, zgoda na przetwarzanie danych, o której mówi przesłanka z art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą proces przetwarzania danych osobowych.

Mając na uwadze powyższe podkreślenia wymaga, iż z treści umowy, jaką Skarżący zawarł w dniu 7 kwietnia 2003 r. ze Stowarzyszeniem Charytatywnym „Q” wynika, że upoważnił on ww. Stowarzyszenie „do rozpowszechniania informacji o AZ (w tym przetwarzania danych osobowych) oraz jej wizerunku na stronach internetowych oraz w innych materiałach informacyjno – promocyjnych Stowarzyszenia w celu pozyskania funduszy na pomoc”. Należy przy tym zauważyć, iż jest rzeczą oczywistą, iż Skarżący, jako przedstawiciel ustawowy AZ był upoważniony do podpisania ze Stowarzyszeniem umowy ze skutkiem prawnym dla swojej córki. Powyższe wynika bowiem z przepisów art. 98 § 1 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.), w zw. z art. 95 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16 poz. 93 z późn. zm.).

Z tego też powodu uzasadnione jest twierdzenie, iż poprzez zawarcie ze Stowarzyszeniem Charytatywnym „Q” umowy, w której Skarżący upoważnił Stowarzyszenie do przetwarzania danych osobowych jego córki m.in. w celu rozpowszechniania o niej informacji i wizerunku na stronach internetowych, jak również w innych materiałach informacyjnych, promocyjnych Stowarzyszenia, służących do pozyskania funduszy na pomoc córce Skarżącego - wyraził on zgodę na podejmowanie wskazanych czynności przez ww. Stowarzyszenie, z bezpośrednim skutkiem dla reprezentowanego, tj. AZ. Dlatego też, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, stosownie do przepisu art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, Stowarzyszenie było nie tylko uprawnione ale i zobowiązane do przetwarzania danych osobowych

córki Skarżącego w granicach wyznaczonych potrzebami związanymi bezpośrednio z wykonaniem (realizacją) umowy, jaką Skarżący zawarł ze Stowarzyszeniem, tj. do rozpowszechniania informacji dotyczących jego córki na stronach internetowych oraz w innych materiałach informacyjno – promocyjnych. Natomiast po rozwiązaniu ze Skarżącym umowy z dnia 7 kwietnia 2003 r., w oparciu o którą rozpowszechniano „krzyżówki” z wizerunkiem AZ, Stowarzyszenie uprawnione jest do przetwarzania danych zawartych w przedmiotowej umowie na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy. Powyższe wynika z przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późn. zm.). Przepis art. 74 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy, zobowiązuje bowiem Stowarzyszenie do przechowywania dowodów księgowych dotyczących wpływów ze sprzedaży detalicznej - do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy, nie krócej jednak niż do dnia rozliczenia osób, którym powierzono składniki aktywów objęte sprzedażą detaliczną. Dodać również należy, iż na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 8 ustawy o rachunkowości, Stowarzyszenie jest zobowiązane do przechowywania pozostałych dowodów księgowych oraz dokumentów (nie wymienionych w art. 74 ww. ustawy) przez okres 5 lat od początku roku następującego po roku obrotowym, którego dane zbiory dotyczą.

Zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych nieuzasadnione są jednocześnie podnoszone przez Skarżącego okoliczności, iż Stowarzyszenie bezprawnie umieściło w „apelu” rozpowszechnianym w „krzyżówkach” oprócz danych dotyczących choroby córki, również informacje o jego sytuacji rodzinnej. Podkreślić bowiem należy, iż to Skarżący w „apelu” skierowanym do Stowarzyszenia określił zakres danych, jakie Stowarzyszenie miało rozpowszechniać w związku z zawartą umową. Z przedmiotowego „apelu” oraz pisma Stowarzyszenia z dnia 7 kwietnia 2003 r. w sposób jednoznaczny wynika natomiast, iż Stowarzyszenie zostało upoważnione nie tylko do przetwarzania danych osobowych AZ, ale również do przetwarzania danych o sytuacji rodzinnej Skarżącego. W przedmiotowym „apelu” Skarżący zawarł bowiem zarówno informacje o swojej sytuacji materialnej, jak również wskazał, że wraz ze swoją żoną są rencistami (informacje te Stowarzyszenie rozpowszechniało w „krzyżówkach”). Zauważyć nadto należy, iż nawet po rozwiązaniu ze Stowarzyszeniem umowy, Skarżący kierował do ww. podmiotu pisma, w których określał swoją sytuację rodzinną, jak również przedstawiał informacje o stanie zdrowia córki. Warto ponadto podkreślić fakt, iż w dniu 29 października 2003 r. Stowarzyszenie przekazało na makulaturę firmie „W” Skup Sprzedaż Surowców Wtórnych, niesprzedane i wycofane z obiegu „krzyżówki” zawierające dane osobowe AZ.

Treść skargi wskazuje jednak, że w istocie Skarżący kwestionuje rzetelność działań podejmowanych przez Stowarzyszenie. Wskazać zatem należy, iż sposób nadzoru nad stowarzyszeniami oraz środki z tym nadzorem związane, określone zostały przepisami ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 79 poz. 855 z późn. zm.). Stosownie do art. 8 ust. 5 ww. ustawy, nadzór nad działalnością stowarzyszeń należy do: wojewody właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia - w zakresie nadzoru nad działalnością stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego (art. 8 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy); starosty właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia - w zakresie nadzoru nad innymi niż wymienione w pkt 1 stowarzyszeniami (art. 8 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy). Natomiast, w myśl art. 28 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, w razie stwierdzenia, że działalność stowarzyszenia jest niezgodna z prawem lub narusza postanowienia statutu w sprawach, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2, organ nadzorujący, w zależności od rodzaju i stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, może wystąpić o ich usunięcie w określonym terminie, udzielić ostrzeżenia władzom stowarzyszenia, wystąpić do sądu o zastosowanie środka określonego w art. 29.

Z powyższego jednoznacznie wynika zatem, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest władny do oceny działań Stowarzyszenia pod kątem realizacji umowy zawartej ze Skarżącym w dniu 7 kwietnia 2003 r. Generalny Inspektor jest bowiem organem, którego zakres kompetencji został ściśle określony przepisami ustawy i zakres ten dotyczy wyłącznie ochrony danych osobowych. W żadnym wypadku nie jest on natomiast organem upoważnionym do nadzoru nad działalnością stowarzyszeń. Dla potwierdzenia słuszności powyższego stanowiska, warto przytoczyć pogląd, jaki w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. zaprezentował Naczelny Sąd Administracyjny stwierdzając m.in.: „(...) Generalny Inspektor (...) nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami” (sygn. akt II S.A. 401/00). Powyższe kwestie odnoszą się również do wskazywanych przez Skarżącego okoliczności rozpowszechniania wizerunku AZ pod kątem naruszenia przepisów prawa autorskiego, czy też dóbr osobistych. Są to bowiem zagadnienia dotyczące spraw cywilnych, do których rozpoznawania upoważnione są sądy powszechne (art. 2 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), a nie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych.

Z tych wszystkich względów, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, materiał dowodowy przedmiotowej sprawy pozwala na stwierdzenie,

iż przetwarzanie danych osobowych córki Skarżącego AZ przez Stowarzyszenie nie naruszyło przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.